

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkerên hemû welatan yekbin!

Yeni 15-16 Haziranlara devrimin şanlı yolundan!

Yıl:11, Sayı:261, 25 Haziran 1984

Mercan Köklü

SODEP ÜSTÜNE

Faşizm çözülürken burjuvazinin halk hareketini kapitalizmin sınırlarına hapsedme manevraları da yoğunlaşıyor. Bir yandan faşist, azılı gerici yeni yeni alternatifler hazırlamaya çalışırken toplumdaki hızlı sola kayış karşısında basamak basamak setler oluşturuyor. Bu setlerin sol görünümlü olanlarından biri SODEP'tir. SODEP'i sergilemek burjuva ideolojisine karşı savaşta önemli bir görevdir.

1983 Ağustos'unda TKP Eşgüdüm Komitesi ülkedeki durumu şöyle değerlendiriyordu:

"Burjuva muhalefet, faşist cuntanın dayattığı dar siyasal çerçeveyi kendi istediği yönde genişletmek için halk yığınlarındaki hoşnutsuzluğu taban edinme çabası içindedir. Faşist cuntanın yasaklarında kararlılığı, burjuva muhalefetin daha da güçlenmesini, 'gerçek bir anti-faşist güç' görünümünü almasını ve göz boyamasını getirecektir. Ortaya demokrasi ve özgürlüğü savunan burjuva kahramanlar çıkacaktır. Bu ciddi tehlike komünistlerin ideolojik savaşımı hızlandırma, burjuva muhalefeti sergileme ve devrimci alternatifini, en başta da komünist partisini güçlendirme görevini acıleştiriyor.

"Burjuva muhalefetteki hareketlenme, sol hareket içinde burjuva kuyrukçusu görüşlerin de yayılmasına neden oluyor. Bugüne dek, daha çok reformcu sol içinde yaygın siyasal ve örgütsel anlayışlar, öteki kesimlerde de savunulur oldu. Halkın hoşnutsuzluğunu burjuva muhalefete taban yapmaya, burjuvazinin demokrasi ve özgürlük şampiyonu olarak göz boyamasına yarayan bu tür görüşlere karşı ideolojik savaşım da büyük önem taşımaktadır." (TKP EK Toplantıları Kararları, s.58-59)

Zaman ilerledikçe yaşam burada söylenenlerin ne denli ivedilik taşıdığını kanıtladı. Çeşit çeşit "demokrasi kahramanları" türedi. Bunun karşısında küçük burjuva "sollar" oraya buraya savrulurken, menşevikler artık sosyal demokratlarla neredeyse aynı platformu paylaşma yarışına girdiler.

Burjuva ideolojisine karşı savaş

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında, sosyal demokrasinin emekçiler arasında sızmaya çalışan burjuva ideolojisi, reformlar yoluyla devrimci patlamaları önlemeye çalışan, kapitalizmi yamamaya sürdüremeye uğraşan bir akım olduğu belirtildikten sonra sosyal demokratların muhalefetteyken sömürü-

ye karşı konuştukları, iktidara gelince ise, sömürüyü "demokratikleştirmek" öte birşey yapmayacağı vurgulanıyordu. (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. basım s.125) Türkiye'de sosyal demokrasinin sınıf tabanının Batı Avrupa'dakin-den farklı olduğu şöyle ifade ediliyordu:

"...Türkiye'de sosyal demokrasi burjuvazinin liberal kesiminin, finans-oligarşisine duyduğu tepkiye halk hareketinde taban bulmak, hem de bu halk hareketini kapitalizmin sınırlarına hapsedip 'ehlileştirmek' amacıyla giderek oturmakta olduğu ideolojik tabandır.

"Yalnız Türkiye'de değil, yeterli gücün olduğu her yerde sosyal demokrasi bir yandan faşizme karşı konuşuyor, bir yandan komünistlere, devrimcilere karşı eyleme geçiyor, önlemler alıyor. Çünkü kapitalizmin yıkılmasından ölesiye korkuyor. Ve ne yazık ki, sosyal demokrasinin işçi sınıfından, emekçilerden, halkın başkaldırısından duyduğu korku ile faşizmin iktidara gelebilmesi arasında yakın bağ vardır. Bu bağı iyi anlayabilmek, devrimci işçi sınıfımızın önündeki tehlikeleri ve olanakları iyi anlayabilmek demek olur." (agy, s.126)

Bu bağı gerçekten de çok somut anladık. "Bizi yenen içimizdeki düşman-opportunizm ve onun bağlaştığı sosyal demokrasi oldu."

Şimdi Türkiye'de faşizm çözülme sürecine girdi. Sosyal demokrasi yine sahneye geliyor, yeniden "umut" olmaya çalışıyor.

Faşizm çözülürken, burjuvazinin halk hareketini kapitalizmin sınırlarına hapsedme manevraları da yoğunlaşıyor. Burjuvazi bir yandan faşist, azılı gerici yeni yeni alternatifler hazırlamaya çalışırken, öte yandan sol görünümlü barajlar kuruyor. Önce HP, daha sonra o tutmayınca SODEP'in ön plana sürülmesi... Ecevit'in, "demokratik sol" cuların sotada beklemesi... Bu arada menşeviklerin burjuvazinin en seveceği türden beyazlara bürünme çabası...

Toplumda hızlı bir sola kayış vardır. Burjuvazi buna karşı basamak basamak

setler oluşturuyor. Bunlardan sol görünümlü olanlardan ilk tercihi HP idi. O tutmadı. Şimdi sırada SODEP. O da yığınları dizginleyemezse Ecevit ve şürekası, o da halktan kabul görmeyince sırada herhalde "beyazlar" geliyor... Burjuvazinin göreceli iyileri kapsayan bu almaşıklar hiyerarşisini sergilemek gereklidir. Bunun bir parçası olarak SODEP'i görüş ve tutumlarıyla sergilemek, burjuva ideolojisine karşı savaşım da, işçi sınıfının bilincini geliştirmede, komünistlerin küçük burjuva akımlardan farklılığını ortaya koymada önemli bir görevdir.

Sosyal demokrasi emekçinin değil burjuvazinin sözcüsüdür

Partimiz seçimlerde SODEP'e oy ver demeden önce SODEP demokrat değildir dedi. Yürükoğlu yoldaşımız, SODEP'in niteliklerini, seçimlere ilişkin yazısında şöyle özetledi:

"Bunlar ne demokratır, ne anti-emperyalisttir, ne ilericidir ne de halktan yanadır. Bunlar utangaç liberal burjuva partisidir." (İşçinin Sesi, sayı:254, s.4)

Gerçekten de yalnızca SODEP'in değil, sözde ondan daha solda olacağı söylenen "yeni" demokratik sol parti kurucularının görüşlerine de baksak, burjuva liberalizmi sırtıyor.

İşte sosyal demokrasinin "önde gelen" kadrolarının bazı görüşleri: Sömürücü kapitalist sınıftan söz yok, işadamları başarılı insanlar diye övülüyor ve onların çıkarları doğrultusunda siyaset öneriliyor:

"Politikacıyı ve politikayı yarınımız için, ülkemiz için saygın hale getirmek mecburiyetindedir. Bunun yolu politikayı başarılı insanlara açmaktır. Yani, işadamları, politikacı kullanmak ve öğütmekten vazgeçip politikaya kendi inançları istikametlerinde bizzat girmelidirler." (Murteza Çelikel, İs-

tanbul Sanayi Odası Meclis eski Başkan Vekili, Demokratik Sol Parti girişimcisi, *Nokta*, sayı:25) (abç)

Sosyal demokrasinin ünlü, devrim korkusu:

"Bugün Türkiye halkının yaklaşık yarısı demokratik solu benimsemiştir. Bunları tatmin edecek gerçek bir demokratik sol parti çıkmazsa Türk demokratik yaşamında büyük boşluklar doğar. Bu boşluklar bir takım verimsiz, aldatıcı hatta yıkıcı güçlerce doldurulur. Bu da toplumun hatta rejimin geleceği bakımından büyük tehlikeler ortaya çıkarır." (Sedat Akman, Demokratik Sol Parti girişimcisi, *Nokta*, sayı:36) (abç)

Tekeldışı burjuvalardan beklenen tür değişim istekleri:

"Mevcut mülkiyet ilişkileri değişmedikçe böyle bir önlem (bankalar hakkında kanun hükmünde kararname — İ.S.) bankacılıkta tekelleşmeyi arttırmaktan başka bir işe yaramayacaktır... Bankaların sanayicilik oynamalarının önüne geçilmeliydi. Bankaların devir ve birleşmelerinin kolaylaştırılması ise tekelleşmeyi özendirilmekten başka bir işe yaramayacaktır." (Murteza Çelikel, *Nokta* sayı:22)

Burjuva Atatürk'ün izinde burjuvalar:

"Biz Atatürk'ün emanetinin bilinçli taşıyıcısı bir anlayışın içinden yetiştik." (Sedat Akman, *Nokta*, sayı:36)

"Partimizin devletin ve Cumhuriyet'in kurucusu ulu önder Atatürk'ün ilkelerine bağlı..." (DSP tüzüğünden, *Milliyet*, 8 Nisan 1984)

Özlemleri işçi sınıfını savaştan alıkoymak:

"Sosyal demokrasi artık liderlere değil, kitlelere dayanan bir harekettir... SODEP'in il örgütlerinde işçiler var... Ben 20 küsur yıldır sendikacıyım... Bu bir anlamda sendikacı

palazlanan orta boy firmaların da yine "devlet desteğinde" diğer tekellerle boy ölçüşebilecek konuma getirilmesini savunmaktadır. Bunun adını da "halkçılık" koymaktadır:

"Sosyal demokrasi anlayışında, halkçılık ilkesi demokrasinin ekonomik boyutuna öz ve içerik kazandırır.

"Ekonomik gücün tekellerde toplandığı toplumlarda, ekonomik güç dolaylı yollarla da olsa, demokratik süreci etkileyebilmektedir. Sağlıklı bir demokrasinin oluşmasında, tekelleşmiş özel kesimin dışında kalan bütün gurupların, özellikle küçük üretici ve girişimciler, esnaf ve sanatkarlar ile memur ve işçilerin ekonomik gücünün geliştirilmesi gereklidir.

"Parti, toplumun güçsüz kesimlerinin siyasal etkinliğini arttırmaları için çaba göstermek gereğine inandığı için halkçıdır. (SODEP Programı, s.4) (abç)

"Eşitsizliği yeniden üreten ekonomik, kültürel ve siyasal süreçleri düzelten bir düzen için çalışacaktır." (agy, s.3)

"Parti, özel kesimde tekel rantları oluşturma eğilimlerine karşı denetleyici önlemler getirecektir.

"Parti, çok ortaklı halk girişimlerini destekleyecek, bu tür ortaklıkların özellikle bunalım ve enflasyon etkilerine dayanıklı bir yapıda kurulmalarına çalışacaktır.

"Parti özel kesim içinde esnaf ve sanatkar gurubunda yer alan küçük girişimcileri, teknolojik değişimlere uyum göstermek, ekonominin güçlü kesimleriyle olan ilişkilerinde etkinlik kazanmalarını sağlamak, ekonomik bunalımların olumsuz etkilerine karşı dirençlerini arttırmak için korumak gerektiğine inanır." (agy, s.8)

SODEP emperyalistleşmeye, emperyalistleşme yoluyla ekonomik bunalımdan kaçışa geçiş aşamasında "Türkiye'de 'büyük projeler' esasına dayalı bir 'yeniden inşa' planı hazırlayarak hemen uygulamaya geçilmesini" öngörmektedir. (agy, s.25)

Bunun öncülüğü, SODEP'e göre, devlet tekellerince yapılacak, ama bu arada "özel girişimcilerle iş açan bir nitelik" taşımasına da özen gösterilecektir. Bu çerçevede ülke "kalkınacak"(!) işsizlik kalkacak, devrim tehlikesi birazcak olsun azalacaktır. Burjuvaziye böylece manevra alanının açılması, onun da "siyasal demokrasinin" ufkunu biraz daha açmasına, böylece "sosyal demokrasi"yi yaratmasına(!) yolu açacaktır.

Ne derler, aç tavuk düşünde arpa görürmüş. SODEP'in düşü de öyle bir düş. Hem dışı açılmadan yana, hem yabancı tekellerin ülke ekonomisinde artan rolünü istemiyor. Hem uluslararasılaşmanın farkında, hem de bunu "ben yapayım", "başkası bana bulaşmasın" diyor. Hem Özal'ın tekelleri, finans-kapitalin elini güçlendiren, devleti finans-kapitalin iş yönetimi kurulu olarak kullanan politikasına karşı çıkıyor, hem de aynı şeyi devlet tekelleri için öneriyor. Sanki kapitalizmin pislikleri, sömürsü, güç, A tekelinden alınıp B tekeline verilince ortadan kalkacak. Sanki bunalım sona erecek. Sanki devrim kapıda beklemeyecek. Hiç de öyle değil:

"...Az gelişmiş ülkelerde ortaya çıkan yenilikler, ihracata dönük endüstrileşme, bu ülkelerde rahatlamaya sağlıyor mu? İşsizlik oranını azaltıyor mu, ekonomik-toplumsal sorunları çözüyor mu, az gelişmişliği yok ediyor mu?

"Hayır, bunların hiçbirini sağlamıyor. Tersine emperyalizme bağımlılıklarını artırıyor. Öyle ki, bu endüstrileşme ne denli ilerleyip derinleşirse, bu ülkelerin gelişmesi o denli 'süregelen az gelişmişlik' olarak devam ediyor. Ne kadar gelişirse gelişsin, kendi az gelişmişliğini yeniden üretmekten başka birşey yapamıyor.

(...)
"... Madem ki dışta satamıyoruz, o zaman iç pazarın alış gücünü arttıralım deniyor. İç pazarın alış gücünü arttırmak, enflasyonu yeniden iyice azdıracak, Türkiye'nin dış pazardaki en önemli avantajı olan düşük işgücü ücretini yükseltmek, sonunda malların

fiyatlarını arttıracaktır. Ayrıca iç pazar ne denli genişlerse genişlesin, dünya standartlarına hem ölçek, hem teknoloji, hem üretim düzeyi olarak ulaşmış tekstil gibi dalları yine de yaşatmaz. Bunları yerli tekelci burjuvazi de çok iyi görüyor. Ya dışa açılacaklar, ya da gelişen endüstri dalları çökecek.

(...)
"Bu söylediklerimiz arasında bir noktayı hiç gözden kaçırmayalım. Türkiye'de tüm güçlükler karşın ihracata yönelik endüstrileşme mutlaka sürecektir. Ve zaten Türkiye orta kuşak içinde oldukça yaygın endüstri kompleksine sahip ülkelerden biridir. Sürecektir. Dur diyecek bir güç oluşana dek!...

"Sürecektir de, böyle bir endüstrileşme ülkenin hiçbir sorununu çözemeyecektir. Az gelişmişlik zincirini kıramayacaktır. Emperyalizme bağımlılıktan kurtulmadan Türkiye'de gerçek bir gelişme yolu açılmaz. Türkiye, emperyalizmin zayıf halkası olmaksızın kurtulamaz." (R. Yürükoğlu, Durum ve Görevlerimiz 1983, s.29-38)

Burjuvazi sömürücü bir sınıftır

"Tekeldışı burjuvazinin giderek artan oranda tekelci sermayeye bağımlı oluşu ve elde ettiği artık-değerin bir bölümünü iç ve dış tekelere kaptırması, tekeldışı burjuvazinin sömürdüğü anlamına gelmez. Tekeldışı burjuvazi sömürülen değil, sömüren bir kesimdir." (TKP IV. Program II. Taslağı, s.9)

Sömürücü sınıf burjuvazinin bir partisi SODEP işçi yanlısı değildir. SODEP Programı sendikaların doğuş gerekçesini bile kendi amacı doğrultusunda saptırmaktadır. Sendikaların kuruluşunun "çalışma barışının sağlanması" olduğu yalanına sarılmaktadır:

"Büyük ölçekli sanayilerin ve işyerlerinin olduğu bir toplumda işveren, eğer çalışanlar kendi aralarında örgütlenmemişlerse çok güçlü durumdadır, çalışma koşullarını kolayca belirler. Böyle bir durumda çalışma barışının sağlanmadığını insanlık tarihi göstermiştir. Çalışma barışının sağlanabilmesi için, emekçilerin de kendi aralarında bir dayanışma kurarak, haklarını korumak için örgütlenmeleri gerekmiştir. İşçi sendikaları böyle bir gereksinimin sonucunda doğmuştur." (SODEP Programı, s.37) (abç)

Gerçekleşmesi istenen amaç, işçilerin sendikal örgütleri aracılığıyla ekonomik-demokratik hakları uğruna sınırları içinde de olsa savaşım vermeleri bile değil, sınıflararası barıştır. Grev hakkı, vb. hakları da patlamaların önüne geçmek, "çalışma barışı" dediği "sınıflararası barış"ın korunması için istemek zorunda kalıyor.

"Parti, çalışma barışının ancak işçi ve işveren arasında demokratik bir diyalogun kurulması halinde doğabileceğine inanır. İşçi ve işveren arasındaki ilişkinin bir diyalog haline dönüşebilmesi, ancak bu ilişkide ekonomik olarak güçsüz olan kesimin sendikalı örgütlenmesi ile başarılabilir.

"İşçi ve işveren arasındaki ilişkinin dengeli bir duyarlılığa dönüşmesinde, grev hakkı sendikaların etkinliğini artırır." (agy, s.37) (abç)

SODEP, işçilerin ölmeyecek düzeyde ücret almasını istemekte, YHK tartışmalarında taraf olmaktan özellikle kaçınmaktadır. Mart ayı içindeki asgari ücret tartışmalarında Erdal İnönü'nün ettiği sözler ilginçtir:

"SODEP Genel Başkanı Erdal İnönü, asgari ücret konusunda bir önerileri bulunmadığını, ancak Türk-İş'in önerdiği miktarı destekleyeceklerini belirtti. İşçilerin yaşam düzeylerini yükseltmek için asgari ücret almasını istiyoruz" diyen İnönü, bu miktarın ne kadar olması gerektiğini söylemelerinin kendisi ve partisini taraf yapacağını, bu nedenle rakam vermekten kaçındıklarını belirtti." (Milliyet, 13 Mart 1984) (abç)

İnönü'nün aşağılık demagojisinden sonra, Türk-İş'in SODEP'çe desteklenen tutumunun ne olduğunu yine gazete-

lerden okuyalım:

"...Asgari ücreti tespit edeceğimiz kesimlerin de yaşantısını dikkate almak ve burada bu çalışma sonrası çıkacak rakamın onların en az seviyede geçimine yetecek bir para olmasını sağlamak kanunun aynı zamanda bir amir hükmüdür." (Sadık Şide, Asgari Ücret Saptama Komisyonu Türk-İş temsilcisi, Milliyet, 13 Mart 1984)

Sır gibi konuşmuyor bu adamlar, açık söylüyorlar. "Canım, ölmesin de, çalışabilsin. Sen de o kadar ver işte! Biz razıyız."

Devlet tekelci kapitalizminin şu gelişmişlik düzeyinin gereksinimlerini karşılamayı amaçlayan bugünkü Anayasa'nın özünü ve sözünü benimseyen SODEP, özünü ve sözünü bu Anayasa'nın oldukça açık maddelerinden almış bulunan bazı yasaları değiştirmek istediğini söylüyor. Bu, oy avcılığı sırasında işçilerin gözünü boyama çabasından başka birşey değildir. SODEP'e bunları söyleten işçi haklarından, sınıf sendikacılığından yana olması değil, tam tersine işçilerin "toplumsal patlama" yoluyla kapitalist düzeni burjuvazinin başına yıkmasından duyulan korkudur. Anlaşıyor ki 12 Eylül öncesi gelişen sınıf savaşımı, sosyal demokrasi, tüm burjuvaziyi etkilediği gibi, çook derinden etkilemiştir.

SODEP yönetimi, mitinglerde toplanan, hoşnutsuzluğunu dile getiren emekçi insanlara şunları söyleyebilmektedir:

"Çalışanların haklarının bir kısmı yeni yasalarla kısıtlanmıştır ama şimdi sağlıklı bir demokrasiye yeniden geçtik. Demokrasi içinde ilerledikçe ve seçimler yapıldıkça çalışanların haklarını eskiden olduğu gibi bütün demokrasilerde görülen şekilde sağlam esaslara bağlamak istiyoruz." (Milliyet, 17 Mart 1984)

Hoşnutsuzluğu, halkın yükselen tepkisini parlamento sınırları içine, burjuvazinin kendi çizdiği çerçevede içine hapsedmek, devrimci potansiyeli bir kez daha sosyal demokrasi eliyle boğmak için ellerinden geleni artlarına koymuyorlar. Kafalarına kask bile geçiriyorlar.

"İnönü, işçinin hakkını düşünen bir parti olduklarını belirterek, başına 'kask' giydi." (Hürriyet, 13 Mart 1984)

Ecevit köylü kasketi giyirdi, İnönü kask giyiyor. Belli ki demagoji sanatında "ilerlemişler".

Seçim propaganda dönemi boyunca işçilere ilişkin bütün konuşmalarında "sınıflararası barış" teması (çalışma barışı diyorlar) patlama korkusu egemendi. Saraçhane'de de öyle oldu:

"Toplumdaki sosyal barışı adaletli bir biçimde sağlayabilmek ve gerçek bir demokratik ortamı oluşturabilmek için Sendikalar Yasasıyla, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasaları yeniden düzenlenmelidir..." (İnönü, Milliyet, 25 Mart 1984)

Seçim Bildirgesi'nde "işçi haklarını düzenleyen yasalar bu şekilde kalırsa, işçilerin yoksulluğu sürüp gidecektir. Bu da sosyal barışa engel olacaktır" diye feryat ediyorlar. (SODEP Seçim Bildirgesi, s.18-19)

Bu yalnızca SODEP'in değil, tüm sosyal demokrasinin ikide bir dile getirdiği bir korkudur. Halil Tunç da bir süre önce Nokta dergisine, sosyal demokrat partilerin işçi sınıfının hak ve özgürlükleriyle ilgilenmemesi durumunda doğacak çok tehlikeli boşluk "gerçek demokrasiye ve insanca, hakça bir düzeni amaçlayan bir demokratik sol parti tarafından doldurulmazsa, bundan bir takım sorumsuz, yıkıcı veya yozlaştırıcı güçler" yararlanır, böyle bir demokratik sol parti komünizme karşı etkin ve demokratik bir güvence olur, diyordu.

SODEP, sosyal demokrasi, liberal burjuvazinin şu ya da bu örgütü, bütün burjuvazi, işçi sınıfından, komünizmden ölesiyeye korkmaktadır. Başlıbaşına bu korku bile, onları işçi yanlısı yapmamaya

yeterlidir. SODEP işçi yanlısı değildir. Sınıf çıkarları buna olanak tanımamaktadır.

SODEP kadınlar, gençlik

SODEP kadın sorununu geri bir konumdan ele almaktadır. Avrupa'da burjuva demokratların bile savunduğu "eşit işe eşit ücret" hakkı SODEP'in kitabında yer almamaktadır. Onlar kadın sorununu kadının eğitimi ve annenin sorunu olarak görmekteyler.

Kars Belediye Başkanı seçilen SODEP'li Selahattin Filtekin'in hemen seçimlerden sonra ettiği şu sözler kadın sorunu karşısındaki geriliklerini ne de güzel ortaya çıkarıyor:

"Kars'ın yeni Belediye Başkanı Selahattin Filtekin, belediye başkanı olduktan sonra verdiği ilk demeçte, 'genelevin yeniden açılacağını' söyledi. İki yıldan beri kapalı bulunan Kars genelevinin kent dışında temin edilecek bir binada yeniden hizmete açılacağını belirten Filtekin, böylece gençlerin başka kentlere gitmesine gerek kalmayacağını belirtti." (Milliyet, 8 Nisan 1984) (abç)

Bu tutum, SODEP'in programında gençlik için aldığı tutumla uyumludur:

"...Parti, genç insanı anlayarak ona yardımcı olmaya, yol göstermeye çalışan tutumları yeğler."

Faşizmin çözülüşünü hızlandır, Komünist Partisi'ni güçlendir

Bu yazıda belli açılardan görüşlerini değerlendirdiğimiz SODEP, sosyal demokrat bir partidir. Tekeldışı burjuvazinin siyasal sözcülüğünü yapıyor. SODEP devrimci, demokrat, anti-emperyalist, anti-tekel, gerçek bir anti-faşist güç değildir. Burjuvazi, işçi sınıfı hegemonyasında ileri demokratik halk devriminin güçlü bir alternatif olarak yığınların bilincinde yer etmesini, devrimi önlemek, yükselen hoşnutsuzluğu, biriken kını burjuva kanallara hapsedmek için bugün SODEP'i piyasaya sürüyor. Yarın başkalarını bulacak.

Komünistlerin tekeldışı burjuvaziye, onun SODEP gibi siyasal örgütlerine karşı tutumu açıktır:

"Türkiye'de tekeldışı burjuvazi devrimci, demokrat, anti-emperyalist, anti-tekel, gerçek anti-faşist bir güç değildir. Sömürgeci bir sınıftır, halk sınırları içinde yer almamaktadır, devrime karşıdır. Halk sınıflarının saldırısı şiddetlendikçe, bu kesimin giderek daha büyük bölümü, giderek daha aktif biçimde karşı-devrim saflarına geçecektir.

"Sınıf savaşı çözümleyici ana yaklaştığı zamanlarda, egemen sınıf içinde, hatta baştan sona tüm eski toplum içinde çözülme öylesine belirgin bir durum alır ki, egemen sınıfın küçük bir bölümü sınıfla bağlarını koparıp, geleceği elinde tutan sınıfa katılır. Bu tarihsel yargı Türkiye için de doğrudur. Ülke devrim anına yaklaştıkça tekeldışı burjuvazinin çoğunluğu ve etkin siyasal güçleri karşı-devrim safında aktif yer alırken, küçük bir kesim halk saflarına geçecektir. Bu gerçek ne genel yargıyı değiştirir, ne de komünistlerin siyasetlerini bu kesim üstüne kurmalarını gerektirir.

"Emperyalizme ve tekelere karşı savaşımın belli noktalarında, günün belirleyeceği biçimler ve derecelerde tekeldışı burjuvaziyle sınırlı ve geçici uzlaşmalar yapılabilir. Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi savaşımında ana düşmana karşı işçi sınıfına küçük de olsa, geçici de olsa yarar sağlayacak uzlaşmayı komünistler reddetmezler. Ancak böyle uzlaşmaların 'anti-tekel, anti-emperyalist' bağlaşıklık içinde bir anlamı yoktur.

"Komünistlerin tekeldışı burjuvaziye karşı taktiğinin birinci ve temel yönü onu halk sınıflarından soyutlamak, ikinci yönü, onu ana düşman olan tekelci burjuvazi ve emperyalizmden tarafsızlaştırmaktır. Burjuvazinin içindeki en ufak, en anlak ilişkilerden bile yararlanmaya, tekeldışı burjuvazinin ana düşmanla aynı safta durmasını önlemeye çalışmaktır." (TKP IV. Program II. Taslağı, s.9-10)